

**UCHWAŁA Nr XX/259/08
RADY MIEJSKIEJ W TOSZKU
z dnia 30 września 2008r.**

**w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Miasta i Gminy Toszek**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity, Dz. U. Nr 142 z 2001 r. poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, z 2003 r. poz. 717 z późniejszymi zmianami), na wniosek Burmistrza Toszka

RADA MIEJSKA W TOSZKU

u c h w a ł a

**ZMIANĘ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY TOSZEK**

§ 1

Załącznikami do Uchwały Rady Miejskiej w Toszku, są:

Załącznik Nr-1 Tekst zmiany studium

Załączniki graficzne zmiany studium:

Załącznik Nr-2 Rysunek studium Nr-1 Kierunki rozwoju przestrzennego i komunikacji,

Załącznik Nr-3 Rysunek studium Nr-2 Uwarunkowania -Ochrona środowiska przyrodniczego oraz ochrona wartości kulturowych i krajobrazu,

Załącznik Nr-4 Rysunek studium Nr-3 Uwarunkowania - Gospodarka wodno-ściekowa,

Załącznik Nr-5 Rysunek studium Nr-4 Uwarunkowania - Energetyki i telekomunikacja,

Załącznik Nr-6 Rysunek studium Nr-5 Obszary dla których wymagane jest sporządzenie planów miejscowych.

§ 2

1. Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Toszek (uchwalonego przez Radę Miejską w Toszku uchwałą Nr XLI/393/02 z dnia 10.10.2002r.), jest ustalenie lokalizacji zabudowy o charakterze mieszkaniowo-usługowym, zagrodowej i inżynierii, usługowym, produkcyjno-usługowym oraz terenów dolesień, łąk i pastwisk, gruntów rolnych w granicach określonych na rysunku Nr-1 Studium.
2. Zmiana Studium została sporządzona z uwzględnieniem problematyki i zasad określonych w art. 10, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w § 8 ust 1, 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. Nr-118, poz. 1233 z 2004r.).

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia oraz podlega ogłoszeniu na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Toszku.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Toszka

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Toszku
Marek Pawłowski

MIASTO I GMINA TOSZEK

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załączniki do Uchwały Nr XX/259/08 Rady Miejskiej w Toszku
z dnia 30 września 2008r.

Załącznik Nr-1 Tekst zmiany studium

Załączniki graficzne:

Załącznik Nr-2 Rysunek studium Nr-1 Kierunki rozwoju przestrzennego
i komunikacji,

Załącznik Nr-3 Rysunek studium Nr-2 Uwarunkowania - Ochrona środowiska
przyrodniczego oraz ochrona wartości kulturowych
i krajobrazu,

Załącznik Nr-4 Rysunek studium Nr-3 Uwarunkowania - Gospodarka
wodno-ściekowa,

Załącznik Nr-5 Rysunek studium Nr-4 Uwarunkowania - Energetyka
i telekomunikacja,

Załącznik Nr-6 Rysunek studium Nr-5 Obszary dla których wymagane
jest sporządzenie planów miejscowych.

Toszek - wrzesień 2008 r.

I. WPROWADZENIE.....	2
1.1. Określenie celu sporządzenia zmiany „Studium”.....	2
1.2. Podstawy sporządzenia zmiany „Studium”.....	2
1.3. Miasto i Gmina Toszek na tle województwa i powiatu - położenie i pozycja miasta i gminy.....	2
1.3.1. Charakterystyka Miasta i Gminy Toszek.....	2
1.3.2. Infrastruktura techniczna.....	3
1.3.3 Infrastruktura społeczna.....	4
1.3.4. Rolnictwo i leśnictwo.....	4
1.4. Sfera przestrzenna.....	4
1.5. Gospodarka miasta i gminy.....	4
2. ROZSTRZYGNIECIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY TOSZEK.....	5
2.1. Wizja rozwoju.....	5
2.2. Misja Miasta i Gminy.....	5
2.3. Cele strategiczne.....	6
2.4. Programy.....	6
2.5. Zasady monitoringu.....	7
2.6. Cele monitoringu.....	7
3. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO I KOMUNIKACJI.....	8
3.1. Kierunki rozwoju przestrzennego.....	8
3.2. Przestrzenny rozwój miasta i gminy.....	9
- zakaz prowadzenie działalności powodujących zanieczyszczenie wód potoku Pniowskiego.....	12
i Ligockiego oraz ich dopływów w sposób mający wpływ na podziemne zasoby wody pitnej.....	12
3.3. Ochrona przed zainwestowaniem.....	12
3.4 Rozwój przemysłu i stref komercyjnych.....	12
3.5. Idea planu miasta i gminy, założenia urbanistyczne.....	13
3.6. Główne funkcje miasta gminy.....	13
3.7. Struktura obsługi.....	14
3.8. Demografia.....	14
3.9. Kierunki rozwoju komunikacji.....	14
3.9.1. Komunikacja drogowa.....	14
3.9.2. Komunikacja kolejowa.....	15
3.9.2. Komunikacja zbiorowa.....	15
4. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ OCHRONA WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU.....	15
4.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego.....	15
4.1.1. Ogólne zasady ochrony środowiska.....	15
4.1.2. Gospodarka odpadami.....	17
4.2. OCHRONA WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU.....	18
4.2.3. Jednostki osadnicze.....	19
Strefy ochrony konserwatorskiej.....	25
Obiekty o walorach kulturowych chronione prawem miejscowym.....	28
Obiekty o walorach kulturowych.....	30
Obiekty o walorach kulturowych.....	34
4.2.4. Ogólne wnioski i wytyczne konserwatorskie.....	44
4.2.5. Ogólne zasady ochrony dóbr kultury i krajobrazu, które powinny być ustalone.....	45
w planach miejscowych:.....	45
5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	46
5.1. Zaopatrzenie w wodę.....	46
5.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.....	46
5.3. Odprowadzenie wód deszczowych.....	47
.....	47
6. ENERGETYKA I TELEKOMUNIKACJA.....	47
6.1. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	47
6.2. W zakresie zaopatrzenia w gaz.....	48
6.3. W zakresie zaopatrzenia w ciepło.....	49
6.4. Zapotrzebowanie na urządzenia telekomunikacyjne.....	49
7. PONADLOKALNE PRZEDSIĘWZIĘCIA PUBLICZNE Z OBSZARU MIASTA I GMINY TOSZEK.....	49
8. WNIOSKI DO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.....	49
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYMAGANE JEST SPORZĄDZENIE PLANÓW MIEJSCOWYCH.....	51
10. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE.....	51
Załączniki do ustaleń Studium:.....	51
11. WYKONAWCY ZMIANY STUDIUM.....	52

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Toszek

Uwaga ! zmienione fragmenty tekstu „Studium” zostały uwidocznione kolorem niebieskim

USTALENIA STUDIUM

1. WPROWADZENIE

1.1. Określenie celu sporządzenia zmiany „Studium”

Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Toszek (uchwalonego przez Radę Miejską w Toszku uchwałą Nr XLII/393/02 z dnia 10.10.2002r.), jest ustalenie lokalizacji zabudowy o charakterze mieszkaniowo-usługowym, zagrodowej i inżynierii, usługowym, produkcyjno-usługowym oraz terenów doleśień, łąk i pastwisk, gruntów rolnych z uwzględnieniem problematyki i zasad określonych w art. 10, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Studium jest aktem prawnym kierownictwa wewnętrznego gminy w sprawach kształtowania i realizacji polityki przestrzennej i koordynacji sporządzania planów miejscowych. Studium tworzy też bazę informacyjną o przestrzeni, umożliwiającą koordynację planowania strategii rozwoju społecznego i gospodarczego w zgodności z uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zasadami kształtowania ładu przestrzennego w mieście i gminie.

Z tych względów pełni też ważną funkcję w promocji miasta i gminy jaka jest niezbędna w procesie aktywnego poszukiwania źródeł rozwoju.

1.2. Podstawy sporządzenia zmiany „Studium”

1.2.1. „Zmiana Studium” jest sporządzana jako realizacja Uchwały Rady Miejskiej w Toszku Nr XI/106/07 z dnia 25 września 2007r. zmienionej uchwałą nr XIII/145/07 Rady Miejskiej w Toszku z dnia 11 grudnia 2007r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Toszek.

1.2.2. Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Toszek” jest dokumentem sporządzonym na podstawie art. 10 i art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80. z 2003 r. poz. 717 z późniejszymi zmianami), rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz na podstawie przepisów innych ustaw.

1.2.3. Załączniki graficzne, które będą podlegać uchwaleniu w ramach ustaleń zmiany „Studium”, zostały sporządzone w podstawowej skali 1:10000 i pomniejszane do celów związanych z prezentacją, opiniowaniem i praktycznym wykorzystaniem, w tym do uchwalenia zmiany „Studium”.

1.3. Miasto i Gmina Toszek na tle województwa i powiatu - położenie i pozycja miasta i gminy

1.3.1. Charakterystyka Miasta i Gminy Toszek

Gmina Toszek jest gminą miejsko – wiejską położoną w zachodniej części województwa śląskiego w obrębie rolniczego zaplecza aglomeracji śląskiej.

Zgodnie z trójstopniowym podziałem administracyjnym państwa wchodzi w skład powiatu gliwickiego ziemskiego, który wraz z powiatami: tarnogórskim, lublinieckim i będzińskim tworzą subregion północno-zachodni województwa śląskiego. Od północy graniczy z gminą Wielowieś, od południa z gminą Rudziniec, od wschodu z miastem Pyskowice, a zachodnia granica gminy Toszek pokrywa się z granicą województwa śląskiego z opolskim.

Powierzchnia gminy wynosi 9.853 ha.

Liczba ludności na dzień 30.06. 2008r.r. wynosiła 9.687osób. Siedzibą władz gminy jest miasto Toszek.

W skład Gminy wchodzi miasto Toszek i 14 sołectw : Boguszyce, Ciochowice, Kotliszowice, Kotulin, Ligota Toszecka, Paczyna, Paczynka, Pawłowice, Pisarzowice, Płużniczka, Pniów, Proboszczowice, Sarnów i Wilkowiczki.

Gmina ma charakter typowo rolniczy – ponad 70% powierzchni gminy stanowią użytki rolne a około 17% lasy.

Cechą wyróżniającą gminę Toszek jest jej bardzo atrakcyjne położenie względem aglomeracji górnośląskiej, a w szczególności w sąsiedztwie Pyskowic i Gliwic oraz Strzelce Opolskich.

1.3.2. Infrastruktura techniczna

Infrastrukturę komunikacyjną tworzy rozwinięta sieć dróg transportu kołowego oraz kolei żelaznych. Droga krajowa nr 94 łączy Strzelce Opolskie z aglomeracją górnośląską, stanowi ona ważną trasę tranzytową. Jej przebieg przez miasto Toszek stanowi jednak znaczną uciążliwość. Drogi gminne łączą jednostki osadnicze gminy ze sobą, zaś powiatowe z centrami regionalnymi. Nawierzchnia, w większości bitumiczna, wykazuje znaczny stopień zużycia.

Infrastruktura sanitarno-kanalizacyjna rozwinięta jest jedynie w mieście Toszek, przy śladowym występowaniu w poszczególnych sołectwach. Rozproszona tkanka osadnicza ogranicza także rozwój gazyfikacji.

Infrastruktura telekomunikacyjna jest słabo rozwinięta w wiejskich obszarach gminy, 2/3 wszystkich numerów telefonicznych znajduje się w mieście Toszek.

1.3.3 Infrastruktura społeczna

Gmina prowadzi 4 szkoły podstawowe oraz 1 gimnazjum w Toszku + przedszkole. Zajęcia dydaktyczne w szkołach podstawowych odbywają się w: Toszku 2 placówki, Kotulinie, Paczynie, Pniowie – po 1 placówce. Liczba nauczycieli wykazuje trend rosnący i zaspokaja potrzeby istniejących placówek. Jednocześnie liczba dzieci w wieku szkolnym maleje.

Szpital Psychiatryczny, stanowi jednostkę o zasięgu regionalnym, oprócz swojej podstawowej działalności prowadzi także oddział wewnętrzny. Świadczy on usługi medyczne na podstawie kontraktu z kasą chorych. Ponadto istnieją 3 jednostki leczenia ambulatoryjnego.

Pomoc społeczna świadczona jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej, i stację "Caritas". Zapotrzebowanie na tego rodzaju pomoc wykazuje tendencje rosnącą.

Bezpieczeństwo publiczne w zakresie ochrony przeciw pożarowej spełnia potrzeby społeczności. Jednak likwidacja komisariatu w Toszku, a także ograniczenie liczby policjantów negatywnie wpływa na poziom bezpieczeństwa osób i mienia.

Zamek Toszecki stanowi centrum kultury, działając w kierunku upowszechniania kultury, upowszechniania czytelnictwa, rozwoju i promocji turystyki, gastronomii. Jego kolejne adaptacje i modernizacje umożliwiają organizację imprez masowych. Jest on także miejscem funkcjonowania licznych organizacji kulturalnych. Brak miejsc noclegowych ogranicza możliwości jego pełnego wykorzystania.

Ilość ośrodków sportu i rekreacji, w postaci 5 boisk.

1.3.4. Rolnictwo i leśnictwo

Ponad 80% powierzchni użytków rolnych gminy stanowią grunty orne, dominuje produkcja roślinna (przede wszystkim zboża, ziemniaki, kukurydza). Produkcja zwierzęca maleje, opierając się głównie o bydło i trzodę chlewną.

Przeważają gospodarstwa rolne o niewielkiej powierzchni – $\frac{3}{4}$ z nich nie przekracza powierzchni 10ha. Jednocześnie zwiększa się średnia powierzchnia gospodarstw stanowiących podstawowe źródło utrzymania.

Gmina jest samowystarczalna w zakresie zasobów wodnych.

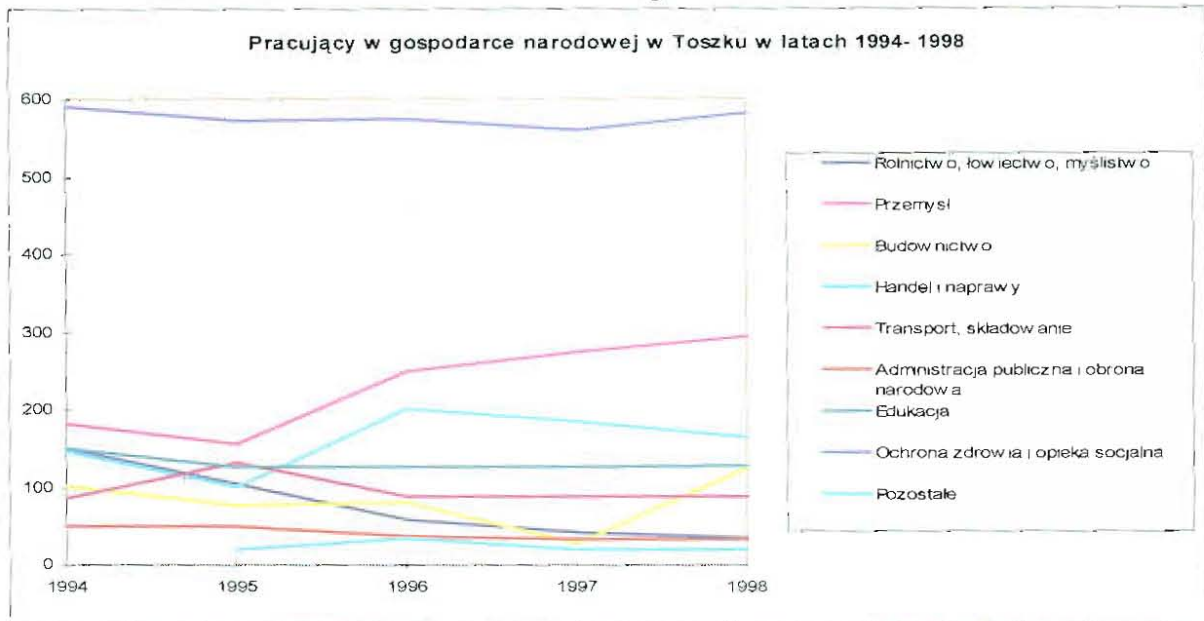
1.4. Sfera przestrzenna

W „Studium” i pokrywających cały obszar miasta i gminy planach zagospodarowania przestrzennego, przewiduje się między innymi udostępnienie nowych terenów pod działalność produkcyjno-usługową oraz pod budownictwo.

Substancja mieszkaniowa jest w znacznej części zdekapitalizowana, przyrost liczby nowych mieszkań znikomy.

1.5. Gospodarka miasta i gminy

Mieszkańcy gminy Toszek znajdują zatrudnienie przede wszystkim w Szpitalu Psychiatrycznym (561 osób), w podmiotach prowadzących działalność przemysłową, rośnie znaczenie budownictwa i handlu.

Źródło: Statystyki Gmin Województwa Katowickiego

Rośnie aktywność gospodarcza osób fizycznych (40% wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w okresie 1995-1999). Przyrost liczby spółek prawa handlowego wskazuje na konsolidację kapitałową gospodarki lokalnej. Jednak liczba podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców pozostaje poniżej średniej wojewódzkiej.

Przedmiotem aktywności gospodarczej jest głównie handel, produkcja i transport. Spółki handlowe prowadzą przede wszystkim działalność produkcyjną, spółki cywilne - budowlaną, zaś osoby fizyczne zajmują się handlem.

2. Rozstrzygnięcia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Toszek

Strategia rozwoju Toszka ma charakter mieszany, polegający z jednej strony na przewyciężaniu słabych stron w celu wykorzystania okazji (strategia konkurencji), a jednocześnie na wykorzystywaniu możliwości w oparciu o posiadane silne strony (strategia dynamiczna). Dla tak określonej strategii mieszanej zasadnicze znaczenie mają następujące czynniki charakteryzujące się najsilniejszą synergią z innymi:

2.1. Wizja rozwoju

Wizja rozwoju przedstawia zakładany, pożądany stan docelowy określonego systemu – w tym przypadku Miasta i Gminy Toszek. Wizja jest pewnym wzorcem, do którego system ma się upodobnić, jest zadaniem, które należy zrealizować. Wizja to również określenie, na czym ma polegać sukces realizacji misji miasta.

Strategiczna wizja Toszka została sprecyzowana przez *Zespół Liderów Lokalnych* w sposób następujący:

Toszek atrakcyjną osiedleńczo gminą rozwiniętej agroturystyki i przemysłu rolno-spożywczego tworzonego przez średnie i małe przedsiębiorstwa, z zachowaniem jej przyrodniczych i kulturowych wartości.

2.2. Misja Miasta i Gminy

Poprzez misję Miasta i Gminy rozumie się szczególny sposób, w jaki będą realizowane zadania mające doprowadzić do osiągnięcia celów wyznaczonych przez wizję rozwoju – wyznacza ona sposób zużytkowania zasobów przybliżający wykonanie tych zadań.

Misją Toszka jest pobudzanie aktywności, organizacja współdziałania oraz aktywne ich wspieranie.

Misja Miasta i Gminy wyraża się w hasle: „**Toszek: pomagamy aktywnym**”

2.3. Cele strategiczne

Zasadnicze cele strategiczne rozwoju – to cele wynikające z wizji rozwoju, będące jej konkretyzacją (rozwiniciem). Cele te **wyznaczają kierunek działania** podmiotów życia społecznego i gospodarczego danego systemu – w tym przypadku miasta. Są to cele długookresowe, określające co można obecnie poprawić, aby zwiększyć przyszłe możliwości i zapewnić konkurencyjność danego obszaru w dłuższym horyzoncie czasowym. Z reguły są one zorientowane na zaspokajanie potrzeb i urzeczywistnianie preferencji mieszkańców.

Cele strategiczne drugiego rzędu - stanowią rozwinięcie, a ich realizacja warunkiem - osiągnięcia zasadniczych celów strategicznych, charakteryzują się także krótszym od tych ostatnich horyzontem czasowym. Powinny one zostać sprecyzowane w taki sposób, aby były osiągalne i mierzalne. Uporządkowanie tych celów daje możliwość wariantowania strategii rozwoju. Konkretyzacją celów strategicznych drugiego rzędu są programy i składające się na nie przedsięwzięcia.

2.4. Programy

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Toszek będzie realizowana zgodnie z następującą zasadą:

Działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych zapisywane są w **programach aplikacyjnych**. Programy te uchwalane są przez Radę Miejską i przyjmują formę dokumentów **aktywnych** (aktualizowanych co określony czas), **wieloletnich** (perspektywa optymalna: 4 lata). Dokumenty każdego Programu zawierają zestaw zadań w formie kart projektów.

Programy aplikacyjne są zbiorem zadań realizacyjnych, które mają określony cel, wyraźnie opisane pożądane wyniki (najczęściej w sposób ilościowy) oraz termin realizacji. Osiągnięcie zakładanych wyników w danych ramach czasowych uwarunkowane jest zaangażowaniem określonych sił oraz środków.

Każdy program zostanie opracowany według następujących wymogów:

- jest zestawem szczegółowo opisanych konkretnych działań,
- poszczególne działania programu odwołują się do celów założonych w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy* – są dalszym uszczegółowieniem celów strategicznych,
- wskazuje konieczne dla podjęcia tych działań środki (w tym w pierwszej kolejności środki finansowe ze wskazaniem ich źródeł),
- określa czas trwania (realizacji) projektu oraz jego zasięg,
- wskazuje instytucje odpowiedzialne za jego realizację,
- proponuje zestaw wskaźników pozwalających ocenić postępy realizacji projektu.

Wszystkie cele strategiczne są realizowane poprzez odpowiednie programy, ale jeden program może łączyć zadania dla realizacji kilku celów.

Zgodnie z wynikami prac analitycznych oraz przyjętymi założeniami strategicznymi, eksperci sugerują aby w pierwszej kolejności przystąpić do opracowania i realizacji następujących *Programów* (programy zostały podane w powiązaniu z celami strategicznymi):

Program aplikacyjny	W programie znajdują się zadania zmierzające do osiągnięcia celu strategicznego
<p>Program Aktywizacji Gospodarczej Miasta i Gminy Toszek ⇒ Program wspierania Rozwoju Agroturystyki</p> <p>⇒ Program wspierania Rozwoju Przemysłu Rolno-Spożywczego</p>	<p>⇒ Toszek gminą o rozbudowanej, nowoczesnej infrastrukturze</p> <p>⇒ Toszek gminą ekologiczną</p> <p>⇒ W Toszku dba się o rozwój bazy rekreacyjnej</p> <p>⇒ Agroturystyka jest bazą rozwoju przedsiębiorstw rodzinnych</p> <p>⇒ Gospodarstwa rolne w Toszku są stabilnym źródłem utrzymania</p> <p>⇒ Toszek gminą producentów zdrowej żywności</p> <p>⇒ Toszek dobrym miejscem dla inwestycji</p> <p>⇒ Gospodarstwa rolne w Toszku są stabilnym źródłem utrzymania</p> <p>⇒ Toszek gminą ekologiczną</p> <p>⇒ Toszek dysponuje kadrami dla obsługi przemysłu rolno-spożywczego</p>
<p>Program Rozwoju Edukacji</p>	<p>⇒ Toszek lokalnym centrum kształcenia młodzieży</p> <p>⇒ Młodzież Toszka zna i szanuje tradycję</p> <p>⇒ Toszek dysponuje kadrami dla obsługi przemysłu rolno-spożywczego</p>
<p>Program Rozwoju Mieszkalnictwa</p>	<p>⇒ Toszek gminą o rozbudowanej, nowoczesnej infrastrukturze</p> <p>⇒ Toszek gminą ekologiczną</p> <p>⇒ Toszek gminą bezpieczną</p> <p>⇒ Toszek lokalnym centrum wydarzeń kulturalno-sportowych</p>

Szczególne miejsce w tym zestawieniu powinny zająć **Program Promocji Miasta i Gminy Toszek**. Bezpośrednio nie powiązany z realizacją celów strategicznych *Strategii Rozwoju* winien zostać ukierunkowany na otoczenie gminy oraz do wewnątrz – na mieszkańców Toszka, i podporządkowany wspieraniu realizacji wszystkich założonych celów *Strategii*.

2.5. Zasady monitoringu

Zasada ciągłości procesu planowania działań wymusza ustanowienie mechanizmu, który pozwoli na bieżącą ocenę postępu prac wdrożeniowych oraz okresową weryfikację realizowanego planu. Założenia dotyczące monitorowania i weryfikacji planu muszą być ustalone w toku jego opracowywania i stać się jego integralnym składnikiem.

2.6. Cele monitoringu.

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian wybranych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności systemu (planu), a także jego kontrolę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów, a także poziomu ich osiągnięcia.

Właściwe zaprojektowanie monitoringu stanowi podstawę do jego podjęcia i daje gwarancję uzyskania rzetelnych informacji zwrotnych we właściwym czasie.

Celowe jest prowadzenie monitoringu realizacji *Strategii* w dwóch horyzontach:

- długofalowym, obserwować będziemy postęp (dynamikę) realizacji celów *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Toszek* oraz zachodzące zmiany strukturalne.
- bieżąco, monitorowany będzie obraz postępu w realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

3. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO I KOMUNIKACJI

Miasto i Gmina Toszek zajmują ogółem pow. 9853 ha, w tym miasto zajmuje pow. 967 ha, co stanowi 8,8% powierzchni ogólnej. Użytki rolne zajmują pow. 7280 ha, lasy i grunty leśne: 1774 ha, grunty pozostałe (pod zabudowaniami, drogami, oraz inne) - 799 ha.

W zakresie zajmowanej powierzchni miasto i gmina należą do średnich w Województwie Śląskim.

Miasto i gmina składa się z 15 jednostek strukturalnych jak: miasto Toszek oraz sołectwa: Kotulin, Ligota Toszecka, Płużniczka, Wilkowiczki, Pisarzowice, Boguszyce, Pawłowice, Sarnów, Proboszczowice, Ciochowice, Paczyna, Kotliszowice, Pniów i Paczynka.

Jednostki osadnicze miasta i gminy Toszek w większości, grupują się wzdłuż lub w pobliżu pasażersko-towarowej linii kolejowej Katowice-Opole-Wrocław oraz drogi krajowej nr 94 o tej samej relacji. Część jednostek położona jest przy drodze wojewódzkiej nr 907 relacji Wielowieś-Toszek- Kędzierzyn-Koźle. Sieć drogową uzupełnia droga wojewódzka nr 901 relacji Gliwice-Olesno oraz drogi powiatowe i gminne. Przez teren gminy, przebiega linia kolejowa relacji Katowice-Opole-Wrocław oraz towarowa linia kolejowa relacji Rybnicki Okręg Węglowy- Porty. Wyposażenie miasta i gminy Toszek w różnego rodzaju usługi i zakłady produkcyjne, w tym o znaczeniu ponadlokalnym, jak i prowadzenie działalności przez różnego rodzaju podmioty gospodarcze jest stosunkowo wysokie

Do niewątpliwych wartości kulturowych należą zabytkowy układ urbanistyczny starego miasta wraz z zamkiem i rynkiem oraz ich bezpośrednie otoczenie. Interesujące zabytki architektury i przyrody, znajdują się również na terenie każdego z sołectw.

Na wysokie walory przyrodnicze miasta i gminy składają się tereny leśne, atrakcyjne pod względem krajobrazowym zielone doliny potoków oraz otwarte przestrzenie pól uprawnych.

Z uwagi na położenie przy głównym układzie komunikacyjnym, sąsiedztwo miast Katowickiego Zespołu Metropolitalnego, istniejące zainwestowanie oraz bogactwo kulturowe i przyrodnicze- miasto i gmina Toszek są atrakcyjne dla turystyki i wypoczynku, prowadzenia działalności gospodarczej, w tym dla obsługi ruchu tranzytowego, a przede wszystkim do stałego zamieszkania.

Na podstawie ujawnionych zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwoju miasta i gminy Toszek, proponuje się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

3.1. Kierunki rozwoju przestrzennego

W „Studium” zakłada się ukierunkowanie rozwoju w pierwszej kolejności na wyrównanie niedoborów w infrastrukturze społecznej i technicznej, na usprawnienie komunikacji kołowej, oraz na podnoszenie jakości zamieszkania oraz funkcjonowania miasta i sołectw.

Wiąże się to z realizacją polityki przestrzennej preferującej:

- a) kontynuację historycznego rozwoju miasta Toszek jako ośrodka ponadpodstawowego (wspomagający ośrodek powiatowy) oraz rozwoju poszczególnych sołectw, zwłaszcza Paczyny, Kotulina i Pniowa jako ośrodków podstawowych wspomagających ośrodek miejski. Rozwój sołectw: Ligota Toszecka, Płużniczka, Wilkowiczki, Pisarzowice, Boguszyce, Pawłowice, Sarnów, Ciochowice, Paczyna, Kotliszowice, Pniów i Paczynka, jako ośrodków o wzbogaconych usługach elementarnych, przy współpracy z ośrodkami w Toszku, Paczynie i Kotulinie. Rozwój sołectwa Proboszczowice, jako jednostki oddzielonej od pozostałych wsi.
- b) zagospodarowania terenów wynikającego z naturalnego i pożądanego rozwoju,

- e) ochrona, rekonstrukcja i rewitalizacja budynków objętych ochroną konserwatorską (w tym obiektów podlegających ochronie prawnej) oraz poprawa standardów wyposażenia tej zabudowy.

3.2. Przestrzenny rozwój miasta i gminy

Przestrzenny rozwój miasta i gminy na terenach dotychczas nie zainwestowanych będzie realizowany w pierwszej kolejności w ramach przebudowy oraz uzupełnień w obrębie terenów istniejących oraz terenów stanowiących kontynuację rozwoju na zasadzie wykorzystania istniejących dróg/ulic oraz istniejącego i projektowanego uzbrojenia. Realizacja tzw. stref komercyjnych i usługowych umożliwiających aktywizację gospodarczą gminy, realizowana powinna być w pierwszej i drugiej kolejności.

3.2.1. Dla terenów mieszkaniowo-usługowych oznaczonych symbolami od 1MNU do 54MNU, określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

- 1) w ramach przeznaczenia uzupełniającego dopuszcza się sytuowanie:
 - budynków gospodarczych oraz garaży, obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych,
 - zieleni i ogrodów przydomowych.
- 2) W zagospodarowaniu terenów obowiązują następujące zasady i wskaźniki:
 - dla jednego obiektu jednorodzinnego, minimalna działka o pow. 500 m². Powierzchnia zabudowana działki nie powinna przekraczać 50% jej ogólnej powierzchni,
 - maksymalna wysokość budynków mieszkalnych do 3,0 kondygnacji nadziemnych = 11,0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu,
 - preferowane formy dachów, dwuspadowe symetryczne z dopuszczeniem dachów naczółkowych i czterospadowych o kącie nachylenia połaci głównych od 30° do 45°.
 - maksymalna wysokość budynków gospodarczych do 2,0 kondygnacji nadziemnych = 9,0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu. Preferowane formy dachów symetryczne dwuspadowe z dopuszczeniem jednospadowych o kącie pochylenia od 15° do 30° lub o formach zbliżonych do budynków mieszkalnych,
 - w obrębie terenu oznaczonego symbolem 50MNU realizacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej (z dopuszczeniem zabudowy bliźniaczej), związana jest z zapewnieniem dojazdów poprzez drogi publiczne oraz wewnętrzne drogi osiedlowe o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających = 10,0m.
 - w obrębie terenów oznaczonych symbolami od 27MNU do 31MNU realizacja zespołów zabudowy mieszkaniowo-usługowej połączonych zielenią urządzoną o charakterze leśnym z dopuszczeniem zabudowy szeregowej na mniejszych działkach (minimum 250m²) oraz z dopuszczeniem max. 20% udziału zabudowy wielorodzinnej o wysokości do 12,0m., liczonej od poziomu gruntu do kalenicy dachu, z nakazem nawiązania gabarytami i formą architektoniczną do zabudowy jednorodzinnej.
 - komunikacja pomiędzy terenami oznaczonymi symbolami od 27MNU do 31MNU może odbywać się poprzez wykorzystanie istniejących dróg leśnych, pod warunkiem uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne.
 - w obrębie terenu oznaczonego symbolem 18MNU (Toszek) realizacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej, wymaga spełnienia warunków wymaganych dla strefy ekspozycji „E”.
 - w obrębie terenu oznaczonego symbolem 54MNU (Pisarzowice) realizacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej, wymaga spełnienia warunków wymaganych dla ochrony stanowiska archeologicznego.
 - do czasu realizacji oczyszczalni grupowej, lub jako alternatywne, stosowanie sprawnych, lokalnych rozwiązań dla odprowadzania i oczyszczania ścieków.
 - główne kierunki uzbrojenia terenów od strony istniejących i projektowanych ulic-dróg.
 - w obrębie terenów oznaczonych symbolami 3MNU, 6MNU, 22MNU, 24 MNU 36MNU, 37MNU występują linie elektroenergetyczne średniego napięcia 20 kV oraz linie 1kV, w stosunku do których wymagane jest zachowanie stref wolnych od

- zabudowy i zadrzewień zgodnie z przepisami odrębnymi - z dopuszczeniem zagospodarowania w strefach ochronnych, po uzgodnieniu szczegółowej lokalizacji z właścicielem linii.
- zabrania się użytkowania obiektów kubaturowych bez uzbrojenia terenu, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
 - zabrania się lokalizacji obiektów i prowadzenia działalności uciążliwych dla środowiska i terenów otaczających.
 - zabrania się gromadzenia nieruchomości w odległości 1.5 od krawędzi cieków z równoczesnym dostosowaniem odległości ogrodzeń z zapewnieniem wykluczonych z zabudowy pasów ochronnych o szerokości minimum 5.0 m. od brzegów cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków.
 - w ramach przeznaczenia mieszkaniowo-usługowego, możliwa jest realizacja usług w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej na wydzielonych działkach z przeznaczeniem całej działki wraz z budynkiem na cele usługowe, jak również możliwa jest realizacja usług wbudowanych lub odrębnych obiektów usługowych towarzyszących zabudowie mieszkaniowej, przy zachowaniu następujących wymogów:
 - lokalizacja usług nie może powodować szkodliwych oddziaływań dla zdrowia ludzi i środowiska oraz zmiany charakteru otoczenia i obniżenia jego estetyki (szczególnie staranne rozwiązania architektoniczne w odniesieniu do obiektów usługowych, gabarytem i formą nawiązujące do zabudowy mieszkaniowej jak określono w pkt. 2 i 3).
 - wysokość zabudowy usługowej do 2.0 m powyżej poziomu gruntu, licząc od poziomu gruntu do kalenicy dachu.
 - przeznaczenie min. 30 % ogólnej pow. działki pod zieleni urządzoną, z dopuszczeniem bilansowania dla całej powierzchni terenów oznaczonych symbolami od 27MNU do 31MNU.
 - zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki, z dopuszczeniem łączenia dla terenów oznaczonych symbolami od 27MNU do 31MNU.

3.2.2. Dla terenu zabudowy zagrodowej i inżynierii oznaczonego symbolem 1MRI, określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

- 1) w ramach przeznaczenia uzupełniającego dopuszcza się sytuowanie:
 - budynków gospodarczych oraz garaży miejsce postojowych,
 - obiektów i sieci uzbrojenia terenu,
 - zieleni i ogrodów przydomowych.
- 2) W zagospodarowaniu terenów obowiązują następujące zasady i wskaźniki:
 - powierzchnia zabudowana nie powinna przekraczać 50% ogólnej powierzchni terenu,
 - maksymalna wysokość budynków mieszkalnych do 3.0 kondygnacji nadziemnych = 11.0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu,
 - maksymalna wysokość elektrowni wiatrowych do 80.0 m liczona od poziomu gruntu do górnej krawędzi konstrukcji,
 - preferowane formy dachów dwuspadowe symetryczne z dopuszczeniem dachów naczółkowych i czterospadowych o kącie nachylenia połaci głównych od 30° do 45°,
 - maksymalna wysokość budynków gospodarczych do 2.0 kondygnacji nadziemnych = 9.0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu. Preferowane formy dachów symetryczne dwuspadowe z dopuszczeniem jednospadowych o kącie pochylenia od 15° do 30° lub o formach zbliżonych do budynków mieszkalnych,
 - do czasu realizacji oczyszczalni grupowej, lub jako alternatywne, stosowanie sprawnych, lokalnych rozwiązań dla odprowadzania i oczyszczania ścieków,
 - główne kierunki uzbrojenia terenów od strony istniejących i projektowanych ulic- dróg,
 - zabrania się użytkowania obiektów kubaturowych bez uprzedniego uzbrojenia terenu, szczególnie

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

- zabrania się lokalizacji obiektów i prowadzenia działalności uciążliwych dla środowiska i terenów otaczających,
- wymagane zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki.

3.2.3. Dla terenu zabudowy usługowej oznaczonego symbolem 1U, określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

1) w ramach przeznaczenia uzupełniającego dopuszcza się sytuowanie:

- budynków gospodarczych oraz garaży,
- obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych,
- zieleni i ogrodów przydomowych.

2) w zagospodarowaniu terenów obowiązują następujące zasady i wskaźniki:

- powierzchnia zabudowana nie powinna przekraczać 50% ogólnej powierzchni terenu,
- maksymalna wysokość budynków usługowych do 3,0 kondygnacji nadziemnych = 12,0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu,
- preferowane formy dachów, dwuspadowe symetryczne z dopuszczeniem dachów naczółkowych i czterospadowych o kącie nachylenia połaci głównych od 30° do 45°,
- maksymalna wysokość budynków gospodarczych do 2,0 kondygnacji nadziemnych = 9,0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu. Preferowane formy dachów symetryczne dwuspadowe z dopuszczeniem jednospadowych o kącie pochylenia od 15° do 30° lub o formach zbliżonych do budynków mieszkalnych,
- do czasu realizacji oczyszczalni grupowej, lub jako alternatywne, stosowanie sprawnych, lokalnych rozwiązań dla odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- główne kierunki uzbrojenia terenów od strony istniejących i projektowanych ulic-drogi,
- zabrania się użytkowania obiektów kubaturowych bez uprzedniego uzbrojenia terenu, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- zabrania się lokalizacji obiektów i prowadzenia działalności uciążliwych dla środowiska i terenów otaczających,
- zabrania się groźenia nieruchomości w odległości 1,5 od krawędzi cieków z równoczesnym dostosowaniem odległości ogrodzeń z zapewnieniem wykluczonych z zabudowy pasów ochronnych o szerokości minimum 5,0 m. od brzegów cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków,
- wymagane zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki.

3.2.4. Dla terenu zabudowy usługowej w zakresie sportu i rekreacji oznaczonego symbolem 2U wraz przełożeniem po zachodniej stronie drogi lokalnej (w pasie o szerokości minimum 10,0m), określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

1) w ramach przeznaczenia uzupełniającego dopuszcza się sytuowanie:

- budynków gospodarczych oraz garaży,
- obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych,

2) w zagospodarowaniu terenów obowiązują następujące zasady i wskaźniki:

- powierzchnia zabudowana nie powinna przekraczać 50% ogólnej powierzchni terenu,
- maksymalna wysokość budynków usługowych do 3,0 kondygnacji nadziemnych = 12,0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu.

3.2.5. Dla zabudowy produkcyjno-usługowej oznaczonej symbolem 1SK, określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

1) w ramach przeznaczenia uzupełniającego dopuszcza się sytuowanie:

- obiektów zaplecza administracyjno-socjalnego,
- zabudowy hotelowej i mieszkaniowej,
- budynków gospodarczych oraz garaży,
- obiektów i sieci uzbrojenia terenu, miejsc postojowych.

- zieleni urządzonej.
- 2) w zagospodarowaniu terenów obowiązują następujące zasady i wskaźniki:
 - powierzchnia zabudowana nie powinna przekraczać 50% ogólnej powierzchni terenu.
 - maksymalna wysokość budynków usługowo-produkcyjnych do 3.0 kondygnacji nadziemnych = 15,0 m., liczona od poziomu gruntu do górnej krawędzi dachu.
 - preferowane formy dachów, dwuspadowe symetryczne z dopuszczeniem dachów naczółkowych i czterospadowych o kącie nachylenia połaci głównych od 15° do 45°.
 - maksymalna wysokość budynków gospodarczych do 2.0 kondygnacji nadziemnych = 9,0 m., łącznie z użytkowymi poddaszami, liczona od poziomu gruntu do kalenicy dachu. Preferowane formy dachów symetryczne dwuspadowe z dopuszczeniem jednospadowych o kącie pochylenia od 15° do 30° lub o formach zbliżonych do budynków mieszkalnych.
 - do czasu realizacji oczyszczalni grupowej, lub jako alternatywne, stosowanie sprawnych, lokalnych rozwiązań dla odprowadzania i oczyszczania ścieków.
 - główne kierunki uzbrojenia terenów od strony istniejących i projektowanych ulic-dróg.
 - zabrania się użytkowania obiektów kubaturowych bez uprzedniego uzbrojenia terenu, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
 - zabrania się lokalizacji obiektów i prowadzenia działalności uciążliwych dla środowiska i terenów otaczających.
 - wymagane zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki.

3.2.6. Dla terenów doleśień oznaczonych symbolami od 1ZLd do 8 ZLd, określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

- realizacja, pielęgnacja i utrzymanie zieleni wysokiej,
- zakaz lokalizacji stałych obiektów i urządzeń kubaturowych.

3.2.7. Dla terenów łąk, pastwisk i sadów oznaczonych symbolem 1RZ, określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

- utrzymanie łąk i pastwisk,
- dopuszczenie realizacji ciągów i urządzeń uzbrojenia terenu.
- zakaz prowadzenia działalności powodujących zanieczyszczenie wód potoku Ligockiego i jego dopływów w sposób mający wpływ na podziemne zasoby wody pitnej.

3.2.8. Dla terenów gruntów rolnych oznaczonych symbolem 1RP, określa się następujące warunki i zasady zagospodarowania:

- utrzymanie istniejących pól uprawnych.
- realizacja ciągów i urządzeń uzbrojenia terenu
- zakaz prowadzenie działalności powodujących zanieczyszczenie wód potoku Pniowskiego i Ligockiego oraz ich dopływów w sposób mający wpływ na podziemne zasoby wody pitnej.

3.3. Ochrona przed zainwestowaniem

Przed zainwestowaniem są chronione:

- tereny leśne, doliny rzek i potoków, parki i zieleńce, cmentarze. Obszary te stanowią podstawowe i pomocnicze elementy ekologicznego systemu ochrony miasta i gminy,
- kompleksy gruntów rolnych w rejonach wschodnim, południowym i zachodnim.
Tereny te mają istotny wpływ na regionalne warunki klimatyczno-sanitarne oraz dla rozwoju rolnictwa.

3.4 Rozwój przemysłu i stref komercyjnych

Rozwój usług i przemysłu o rynkowej orientacji i wysokiej technice jak też lokalizacja magazynów, baz, zaplecza bućownictwa i szerszego rozwoju hurtowni, w obrębie wyznaczonych stref komercyjno-produkcyjnych oraz w ramach restrukturyzacji obiektów po PGR. Przedsiębiorstwa nie

oddziałujące w sposób negatywny na otaczające środowisko mogą być lokalizowane w ramach istniejących i projektowanych zespołów mieszkaniowych lub obok nich jako strefy komercyjno-produkcyjne.

Nowe tereny przeznaczone do rozwoju w ramach stref komercyjno-produkcyjnych, grupują się w środkowym rejonie gminy, przy drodze krajowej nr 94 Bytom - Opole. Łącznie powierzchnia terenów komercyjno-produkcyjnych wynosi ok. 150,0 ha. (różnego rodzaju funkcje).

3.5. Idea planu miasta i gminy, założenia urbanistyczne

Przyjmuje się kontynuację przyjętych w planie ogólnym założeń uporządkowania i rozwoju obszaru miasta i gminy uwzględniając podział na jednostki, które stanowią miasto Toszek i poszczególne sołectwa.

Uczytelnienie obrazu gminy ma miejsce poprzez układ drogowo-uliczny oraz podstawowy układ przyrodniczy.

Wyznaczenie granic terenów zurbanizowanych miasta i gminy, ułatwia kontrolowanie ekspansji terytorialnej. Decyzje otwierające możliwość inwestowania w obszarach wyznaczonych dla poszczególnych funkcji, hamują proces chaotycznego rozprzestrzeniania się zabudowy na otaczające tereny zainwestowane miasta i poszczególnych wsi uprawy rolne. Przyjęte w „Studium” założenia urbanistyczne, pozwalają realizować różne scenariusze rozwoju tak, aby plan mógł stać się skutecznym instrumentem polityki lokalnej. Przy zachowaniu ciągłości sieciowej struktury miasta i gminy, różne obszary mogą brać udział w grze inwestycyjnej niezależnie od siebie i w jej wyniku dawać skończone efekty przestrzenne. Wprowadzenie szeregu nowych lokalizacji w oparciu o istniejący i projektowany do rozbudowy główny układ drogowy (droga krajowa, droga wojewódzka i drogi powiatowe) oraz drogi gminne, pozwoli na porządkowanie i wzbogacenie przestrzeni wokół istniejącego zainwestowania miejskiego i wiejskiego jako elementów krystalizujących na nowourbanizowanych terenach.

Istotnym dla rozwoju miasta i gminy, będzie powodzenie w realizacji odrębnych wielofunkcyjnych zespołów komercyjno-produkcyjnych w rejonie Toszka i Pisarzowic oraz agroturystyki.

3.6. Główne funkcje miasta gminy

Toszek stanowić będzie ośrodek ponadlokalny, wspomagający ośrodek powiatowy, gdzie rozwój głównych funkcji wiąże się ze specjalizacją w zakresie mieszkalnictwa, kultury, ochrony zdrowia, rekreacji i wypoczynku, innowacyjności i postępu technicznego, szczególnie w zakresie obsługi rolnictwa.

Umocnienie pozycji Toszka jako ośrodka o znaczeniu ponadgminnym wspomagającym ośrodek powiatowy, będzie możliwe do osiągnięcia poprzez ukierunkowanie strategii rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy na następujące obszary strategiczne:

- innowacyjność i postęp techniczny w ramach stref komercyjno-produkcyjnych i produkcji rolniczej,
- obsługa transportu towarowego,
- różnorodne formy budownictwa mieszkaniowo-usługowego, w tym budownictwo rezydencjonalne i letniskowe w obszarach o wysokich walorach krajobrazowych,
- rekreacji i wypoczynku, na bazie terenów związanych z zagospodarowaniem oczyszczonych potoków i terenów leśnych oraz agroturystyki,
- kultura, na bazie zamku i innych walorów Toszka oraz kreowanie ośrodków na bazie istniejących obiektów szkolnych i w obrębie nowych zespołów mieszkaniowych.
- nauka i szkolnictwo, oraz tworzenie warunków dla rozwoju szkolnictwa średniego, Przyjęcie powyższych kierunków rozwoju miasta i gminy Toszek również w polityce przestrzennej województwa Śląskiego ma uzasadnienie:
- w dobrym obecnie usytuowaniu komunikacyjnym w regionie oraz w relacjach krajowych i międzynarodowych na kierunku wschód -zachód, korzystnego dla

- rozwoju jako pasmo północne, równoległe do płatnej autostrady A-4,
- w korzystnym - pod względem warunków środowiska - położeniu miasta i gminy, decydującym o atrakcyjności lokalizacyjnej gminy, (sąsiedztwo obszarów rolniczo – leśnych),
- w istniejących na obszarze miasta i gminy rezerwach umożliwiających w obrębie stref komercyjno-produkcyjnych, lokalizacje obiektów terenochłonnych o wysokim standardzie technologicznym.

3.7. Struktura obsługi

Zakłada się uzyskanie trzystopniowego poziomu obsługi w układzie:

- miejski ośrodek dyspozycyjno-usługowy, o znaczeniu ponadlokalnym – miasto Toszek,
- ośrodki podstawowe – Paczyna, Pniów, Kotulin,
- ośrodki elementarne – pozostałe sołectwa.

3.8. Demografia

W oparciu o analizę demograficzną ostatnich lat gdzie saldo migracyjne ludności wynosi 0 i wartości ujemne, zakłada się, że w okresie perspektywnym Gmina i Miasto Toszek nie będą liczyły więcej aniżeli 12 tys. mieszkańców, a atrakcyjność miasta mierzona dostępnością terenów – sprawi, że saldo migracyjne będzie dodatnie.

Z prognozy demograficznej sporządzonej na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Toszku oraz danych wojewódzkich przyjęto, że liczba ludności będzie wynosić:

rok 1	miasto 2	wsie 3	razem miasto i wsie 4	udział kobiet 5
Dane z Biura Ewidencji Urzędu Miejskiego w Toszku				
2007 r.	3.923osób	6.276osób	10.199osób	w tym 53.0% kobiet
30.06.	3.744 osób	5.943osób	9.687 osób	w tym 51,50% kobiet
2008 r.				
Dane z Województwa Śląskiego: „Spichlerz Górnego Śląska”				
2010 r.	5 004 osób	6 925 osób	11.929osób	w tym 52% kobiet
2015 r.	4.963 osób	6 869 osób	11 832 osób	w tym 52% kobiet
2030 r.	4.706 osób	6 513osób	11.219 osób	w tym 52% kobiet

Zmiana struktury wiekowej mieszkańców gminy Toszek, prognozowanej w okresie do-2020, będzie charakteryzować się:

- spadkiem liczby osób w wieku 7-18 lat oraz w wieku 19-24 lat,
- wzrostem liczby osób w wieku 60-64 lat oraz w wieku 65 i więcej lat.

Przy założeniu aktywności zawodowej w granicach do 40 %, istotnym problemem będzie zapewnienie 600-900 miejsc pracy. Jednym z warunków utrzymania i powiększenia ilości miejsc pracy powinna być aktywizacja miasta w ramach realizacji stref komercyjno-produkcyjnych i usługowych. W strukturze zatrudnienia należy założyć utrzymanie miejsc pracy w rolnictwie, w tym związanych z agroturystyką.

3.9. Kierunki rozwoju komunikacji

3.9.1. Komunikacja drogowa

W „Studium”, utrzymuje się istniejący układ drogowo-uliczny, przy założeniu jego modernizacji i przebudowy. W układzie głównym za niezbędne do wykonania w pierwszej kolejności, uznaje się budowę obwodnicy terenów Starego Miasta Toszka w ciągu drogi krajowej nr-94.

Zakłada się:

- a) przebudowę drogi krajowej nr 94 relacji Bytom-Opole, w tym realizację obwodnicy Miasta Toszek,

- b) przebudowę drogi wojewódzkiej nr 901 relacji Gliwice-Olesno,
- c) przebudowę drogi wojewódzkiej nr 907 relacji Wielowieś-Toszek - Niewieszce,
- d) modernizację dróg powiatowych,
- e) modernizacja i rozbudowa dróg gminnych (remonty dróg i chodników, przebudowa skrzyżowań)
- f) realizacja miejsc parkingowych przy drodze krajowej i wojewódzkiej,

3.9.2. Komunikacja kolejowa

W „Studium”, utrzymuje się istniejący układ kolejowy.

Przyjmuje się za układem regionalnym, funkcjonowanie i zasady modernizacji, poprzez:

- a) dostosowanie istniejących linii kolejowych PKP do parametrów technicznych wymaganych dla głównych międzynarodowych linii kolejowych zgodnie z umową AGC oraz ważniejszych międzynarodowych linii przewozów kombinowanych według umowy AGTC, w tym magistrali kolejowej nr 135 Katowice-Opole-Wrocław, będącej odcinkiem ważniejszej międzynarodowej linii przewozów kombinowanych CE-30,
- b) wykorzystanie terenów kolejowych w Toszku,
- c) utrzymanie i modernizacja towarowej linii kolejowej (tzw. ROW-Porty),

3.9.2. Komunikacja zbiorowa

Nie zakłada się zasadniczych zmian w zasadach obsługi miasta i gminy komunikacją zbiorową. Wykorzystywane będą już istniejące systemy. Ze względu na charakter przestrzennego rozwoju miasta, podstawowe znaczenie w obsłudze wewnętrznej mieć będzie autobus.

Zakłada się modernizację lokalnego transportu zbiorowego z obiektami towarzyszącymi:

- a) przystanki,
- b) parkingi.

W komunikacji zewnętrznej istotną rolę powinna odgrywać kolej miejska Katowickiego Zespołu Metropolitalnego wraz z siecią przystanków. Przyjmuje się, że dostępność komunikacji publicznej powinna wynosić:

- w mieście -500 m.
- na terenach o niższej intensywności zagospodarowania 800-1000m.

Zaplecze motoryzacji

Zakłada się uzupełnienie programu stacji paliw, zaplecza obsługi technicznej i garaży do poziomu zapewniającego właściwą obsługę motoryzacji przy wskaźniku:

- dla okresu perspektywicznego 300 sam.osob./1000 mieszkańców.

Kierunki rozwoju przestrzennego i komunikacji przedstawia Rysunek studium Nr 1.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ OCHRONA WARTOŚCI KULTUROWYCH I KRAJOBRAZU.

4.1. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego

4.1.1. Ogólne zasady ochrony środowiska

Zanieczyszczenia atmosfery na terenie miasta i gminy występuje w zależności od działalności zakładów położonych na terenie województwa opolskiego (Blachownia Śl, Kędzierzyn, Góraż-dze), spalania niskogatunkowego węgla i odpadów w paleniskach domowych oraz zanieczyszczenia związane z komunikacją samochodową. Dla osiągnięcia istotnej poprawy wymagane są działania dotyczące modernizacji zakładów przemysłowych, przebudowy i rozbudowy zakładowych źródeł zaopatrzenia w ciepło oraz modernizacji i wymiany na nowoczesne o wysokiej wydajności źródła ogrzewania gospodarstw domowych i usług.

Jednym z elementów poprawy warunków środowiska naturalnego będzie również ograniczenie uciążliwości hałasu powodowanego przez komunikację i różnego rodzaju działalność produkcyjno-usługową.

Działalność w tym zakresie polegać będzie na eliminowaniu ruchu tranzytowego z terenów mieszkaniowych miasta Toszka, zastosowaniu ekranów i zieleni izolacyjnej oraz modernizacji zakładów położonych w obrębie zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

W zakresie ochrony wód, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej użytkowników komunalnych i przemysłowych, może zdecydowanie poprawić stopień czystości wód, gdzie obecny stan jest niezadowalający. Dążenie do osiągnięcia III klasy czystości potoku Toszeckiego i jego dopływów wymaga działań na terenie całej zlewni.

4.2.1.1. Ochrona terenów przyrodniczo cennych i występującej tam ornitofauny

Proponuje się do ochrony następujące tereny, wg numeracji zgodnej z przyjętą w Rysunku studium Nr 2 :

1. Las Proboszczowice – Ligota Toszecka i przyległe tereny.
2. Las Kotulin i przyległe tereny.
3. Las Ligota Toszecka - Boguszowice i przyległe tereny.
4. Las Paczyna, Pisarzowice, Pniow i przyległe tereny.
5. Las Toszek i przyległe tereny.
6. Lasy Wilkowiczki, Łączki i przyległe tereny.

Wykonywanie prac na terenie lasów zgodnie z aktualnie obowiązującymi ustawami dotyczącymi ochrony przyrody i o lasach. Zaleca się stosowanie pozaustawowych form ochrony przyrody jak:

- ochrona drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- ochrona drzewostanów nasiennych wyłączonych i gospodarczych,
- ochrona drzewostanów zachowawczych,
- ochrona miejsc kultu religijnego o charakterze historycznym.

Proponowana forma ochrony - zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

7. Łąki i zadrzewienia nad Potokiem Ligockim.

Proponowana forma ochrony - zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

8. Łąki i zadrzewienia nad Potokiem Toszeckim.

Proponowana forma ochrony - zespół przyrodniczo-krajobrazowy

9. Łąki i zadrzewienia nad Potokiem Płużniczka.

Proponowana forma ochrony - zespół przyrodniczo-krajobrazowy

10. Łąki i zadrzewienia nad Potokiem Pniowskim.

Proponowana forma ochrony - zespół przyrodniczo-krajobrazowy

11. Pola uprawne rejonu Proboszczowice-Kotulin (Kotulin Mały, Kotulin Nakło, Kotulin Skały) – kompleksy otwarte.

Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu

Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego.

12. Pola uprawne rejonu Kotulin, Ligota Toszecka, Boguszyce – kompleksy otwarte.

Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu

Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego..

13. Pola uprawne rejonu Płużniczka, Sarnów, Toszek – kompleksy otwarte.

Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu

Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego..

14. Pola uprawne rejonu Boguszyce, Ciochowice – kompleksy otwarte.

Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu

Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego..

15. Pola uprawne rejonu Pisarzowice – kompleksy otwarte.

Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu

Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego..

16. Pola uprawne rejonu Kotliszowice, Wilkowiczki – kompleksy otwarte.
Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu
Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego..
17. Pola uprawne rejonu Pniów, Paczynka – kompleksy otwarte.
Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu
Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego..
18. Pola uprawne rejonu Paczyna – kompleksy otwarte.
Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu
Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego.
19. Pola uprawne rejonu Srocza Góra – kompleksy otwarte.
Tereny należy pozostawić w obecnym przeznaczeniu i użytkowaniu
Proponowana forma ochrony - obszar krajobrazu chronionego..

Wyżej wyodrębnione tereny przyrodniczo cenne, o skrajnie różnej wielkości i charakterze, stanowią dla miasta ważne tereny otwarte o łącznej powierzchni miasta i gminy ok. 75 %. Należy działać na rzecz zachowania tych terenów uwzględniając ich obecność w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i sukcesywnie zabezpieczyć je pod względem prawnym jako obszary krajobrazu chronionego, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne.

4.1.2. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne wywożone są na składowisko odpadów komunalnych, które znajduje się we wschodniej części miasta Pyskowice- w dzielnicy Zaolszany.

W zakresie neutralizacji odpadów komunalnych i przemysłowych zakłada się:

- ograniczenie ilości toksycznych odpadów przemysłowych i neutralizację ich we własnym zakresie poprzez zastosowanie bezpiecznych technologii,

Programy proekologiczne

W zakresie ochrony powierzchni ziemi i rekultywacji terenów:

1. racjonalne gospodarowanie zasobami wody i surowcami mineralnymi
2. podejmowanie działań zmierzających do eliminacji składowisk odpadów nie posiadających zabezpieczeń przed szkodliwym oddziaływaniem na środowisko,
3. ochrona zwartych kompleksów żyznych gleb III i IV klasy bonitacyjnej przed użytkowaniem nierolniczym,
4. zagospodarowanie terenów poprzemysłowych i rekultywacja obszarów zdegradowanych.

W zakresie ochrony powietrza

1. ograniczenie emisji pyłów i gazów z lokalnych emitorów zanieczyszczeń,
2. modernizacja lokalnych źródeł ciepła, promowanie niekonwencjonalnych źródeł energii,
3. realizacja programów naprawczych w zakładach przemysłowych uciążliwych dla środowiska, znajdujących się na wojewódzkiej liście zakładów szczególnie uciążliwych (raport o stanie środowiska w woj. Katowickim na lata 1995-96, wydany przez PJOŚr -Katowice w 1997 r).

W zakresie ochrony wód

1. ochrona zasobów wód podziemnych,
2. ochrona sanitarna ujęć wód podziemnych rozpoznanych hydrogeologicznie na terenie miasta i gminy,
3. objęcie kontrolą wszystkich punktów odprowadzania ścieków sanitarnych, przemysłowych i deszczowych wprowadzanych do środowiska i sieci kanalizacyjnych,
4. rewitalizacja cieków wodnych wraz z zagospodarowaniem ich otoczenia w celu utrzymania i przywrócenia ich funkcji i wartości estetycznych krajobrazu,
5. ochrona dolin potoków i ich dopływów- zakaz zadrzewień i zalesień,
6. planowe porządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w celu poprawy jakości